

SADRŽAJ

1. UVOD	13
Anatomija kao nauka i njen značaj	13
Osnovi mikroskopske građe čovječijeg tijela	14
Ćelija	15
Tkiva i njihova podjela	16
Nauka o organima	22
Razvitak i rast čovjeka	22
Antropološki položaj čovječijeg tijela.....	24
2. OSTEOLOGIA	27
Oblik kosti	27
Građa kostiju	28
Kožnani reljef	29
Arhitektura kostiju.....	29
Biološke reakcije kostiju	31
Čovječiji kostur njegovi sastavni dijelovi	31
Kostur trupa.....	31
Prsna kost (<i>sternum</i>)	32
Rebra (<i>costae</i>)	32
Kičmeni pršljenovi (<i>vertebrae</i>).....	33
Kostur glave	39
Kosti lobanje	39
Čeona kost (<i>os frontale</i>)	39
Tjemena kost (<i>os parietale</i>).....	40
Potiljačna kost (<i>os occipitale</i>)	41
Sitasta kost (<i>os ethmoidale</i>).....	42
Klinasta kost (<i>os sphenoidale</i>)	43
Sljepoočna kost (<i>os temporale</i>).....	45

Kosti lica	49
Gornja vilica (<i>maxilla</i>)	49
Nepčana kost (<i>os palatinum</i>).....	50
Jabučna kost (<i>os zygomaticum</i>).....	51
Suzna kost (<i>os lacrimale</i>)	51
Nosna kost (<i>os nasale</i>)	51
Donja nosna školjka (<i>concha nasalis inferior</i>).....	53
Donja vilica (<i>mandibula</i>).....	53
Podjezična kost (<i>os hyoideum</i>)	55
Ralasta kost (<i>vomer</i>)	55
Kostur glave kao cjelina	57
Lobanja novorođenčeta	58
Kosti gornjeg uda (<i>ossa membri superioris</i>).....	58
Ključna kost (<i>clavicula</i>)	59
Lopatica (<i>scapula</i>)	59
Ramenica (<i>humerus</i>)	61
Žbica (<i>radius</i>)	63
Laktica (<i>ulna</i>).....	65
Međusobni odnosi kostiju podlakta i njihov funkcionalni značaj	67
Kosti šake (<i>ossa manus</i>)	69
Kosti donjeg uda (<i>ossa membri inferioris</i>)	70
Karlična kost	70
Karlica kao cjelina.....	73
Butna kost (<i>femur</i>).....	75
Čašica (<i>patella</i>)	77
Golenjača (<i>tibia</i>)	77
Lisnjača (<i>fibula</i>).....	79
Kosti stopala (<i>ossa pedis</i>)	81
3. SYNDESMOLOGIA	85
Fibrozni zglobovi (<i>syndesmosis</i>).....	85
Hrskavičavi zglobovi (<i>synchondrosis</i>)	86
Koštani zglobovi (<i>synostosis</i>)	86
Sinovijalni zglobovi (<i>articulationes synoviales</i>)	86
Zglobovi glave (<i>articulationes cranii</i>)	87
Zglobovi glave sa vratom (<i>articulationes craniovertebralis</i>)	91
Zglobovi vrata (<i>articulatione colli</i>).....	95
Zglobovi grudnog koša (<i>articulationes thoracis</i>).....	97
Zglobovi gornjeg uda (<i>articulationes membri superioris</i>)	107
Zglobovi donjeg uda (<i>articulationes membri inferioris</i>).....	119

4. MYOLOGIA	133
Djelovanje mišića	136
Biološka reakcija mišića	136
Mišići glave i vrata	137
Mišići glave	137
Površinski ili potkožni mišići	137
Duboki ili mastikatorni mišići	139
Mišići vrata	139
Mišići prednje strane vrata	141
Mišići zadnje strane vrata	143
Mišići trupa	145
Mišići grudnog koša	145
Mišići površne grupe	145
Mišići duboke skupine	145
Mišići trbuha	146
Mišići prednje-bočnog zida trbuha	146
Mišići zadnje grupe	147
Mišići dna male karlice	147
Leđni mišići	149
Površna grupa	149
Mišići dubokog sloja	159
Mišići gornjih ekstremiteta	151
Mišići ramena	151
Mišići nadlakta	153
Mišići podlakta	153
Mišići šake	155
Mišići donjih ekstremiteta	157
Mišići bedra	157
Mišići buta	157
Mišići podkoljenice	159
Mišići stopala	161

5. PRIBOR ZA VARENJE (APPARATUS DIGESTORIUS)	163
Usna duplja (<i>Cavitas oris</i>)	165
Jezik (<i>lingua</i>)	167
Pljuvačne žlijezde	167
Zubi (<i>Dentes</i>)	169
Ždrijelo (<i>Pharynx</i>)	171
Jednjak (<i>Esophageus</i>)	173

Želudac (<i>Gaster, ventriculus</i>)	173
Tanko crijevo (<i>Intestinum tenue</i>)	175
Debelo crijevo (<i>Intestinum crassum</i>)	177
Jetra (<i>Hepar</i>)	179
Gušterača (<i>Pancreas</i>)	181
Slezina (<i>Lien</i>).....	182
6. PRIBOR ZA DISANJE (APPARATUS RESPIRATORIUS).....	183
Nosna duplja (<i>cavitas nasi</i>).....	183
Paranasalni sinusi	185
Grkljan (<i>Larynx</i>)	187
Dušnik (<i>Trachea</i>) i dušnice (<i>bronchi</i>).....	189
Pluća (<i>pulomes</i>)	191
Plućna maramica (<i>Pleura</i>)	192
7. PRIBOR ZA KRVOTOK	195
Mali krvotok (<i>Circulus sanquinis minor</i>)	195
Veliki krvotok (<i>Circulus sanquinis major</i>).....	197
Podjela krvnih sudova	197
Limfni sistem.....	199
Srce (<i>Cor</i>).....	201
Arterijski sistem	207
Venski sistem	213
8. MOKRAĆNO-POLNI PRIBOR (APPARATUS UROGENITALIS).....	219
Mokraćni organi (<i>organa uropoetica</i>)	219
Bubreg (<i>Ren</i>) i izvodni mokraćni organi	219
Polni organi muškarca (<i>Organa genitalia masculina</i>)	223
Polni organi žene (<i>Organa genitalia feminina</i>)	225
9. NERVNI SISTEM (SISTEMA NERVOSUM)	233
Podjela nervnog sistema	233
Građa nervnog sistema	241
Kičmena moždina (<i>Medulla spinalis</i>).....	241
Produžena moždina (<i>Medulla oblongata</i>).....	243
Moždani most (<i>Pons</i>)	243
Srednji mozak (<i>Mesencephalon</i>).....	245

Mali mozak (<i>Cerebellum</i>)	245
Međumozak (<i>Diencephalon</i>).....	247
Veliki mozak (<i>Telencephalon</i>)	249
Putevi CNS	253
Moždane opne (<i>Meninges</i>)	257
Krvni sudovi mozga	257
10. ČULNI ORGANI	
(ORGANA SENSORIA).....	259
Organ vida - oko (<i>Organum visus</i>)	259
Organ sluha i ravnoteže (<i>Organum vestibulocochleare</i>)	264
Organ mirisa (<i>Organum olfactorium</i>)	265
Organ ukusa (<i>Organum gustatorium</i>)	266
Organ dodira	266
11. ŽLIJEZDE SA UNUTRAŠNJIH LUČENJEM	
(GLANDULAE ENDOCRINAE).....	267
Hipofiza (<i>Glandula pituitaria</i>)	267
Epifiza (<i>Glandula pineale</i>)	269
Štitasta žlijezda (<i>Glandula thyroidea</i>)	269
Paratiroidne žlijezde (<i>Glandulae parathyroideae</i>)	269
Nadbubrežne žlijezde (<i>Glandulae suprarenales</i>)	271
Sjemenik (<i>Testis</i>)	271
Jajnik (<i>Ovarium</i>)	271
Endokrini dio gušterače (<i>Pancreas</i>)	271
12. KOŽA	
(INTEGUMENTUM COMMUNAE)	273
Građa kože.....	273
Derivati kože	275
Dojka	275
LITERATURA.....	277